| SKILLS vmbo | Programma van Toetsing en Afsluiting 2026-2027 | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Vak: Economie [2025-2027]**<br>**Niveau: Kader**<br>**Leerjaar: 4** | | | | | | |
| **periode** | **Eindtermen/deeltaken:**<br>*Wat moet je kennen en kunnen?* | **Inhoud onderwijsprogramma**<br>*Wat ga je hiervoor doen?* | **PTA-Code[2)]** | **Toetsvorm / duur** | **Weging** | **Herkansing ja/nee?[3)]** |
| **Voor een volledige uitwerking van de eindtermen zie :** ECONOMIE VMBO | | | | | | |
| | • Ondernemerschap<br>• Arbeid en werk<br>• Internationale handel<br>• Eerlijke handel | • Verantwoordelijkheid nemen, initiatief tonen en omgaan met risico's (toets 412 en 413)<br>• Inzicht in de betekenis van werk, inkomen en arbeidsvoorwaarden (toets 414)<br>• Begrijpen hoe Nederland economisch verbonden is met andere landen (toets 415)<br>• Bewust nadenken over arbeidsomstandigheden en verdeling van welvaart wereldwijd (toets 416) | **411** | | **V/G** | |
| Leerjaar 4 | **EC/K/2 Basisvaardigheden** | Onderzoeksopdracht: LOB<br>***"Vacatures"***<br>Je zoekt twee vacatures op internet die jou aanspreken. Deze kunnen te maken hebben met de studierichting die je nu volgt. Of vacatures waarvan jij denkt dat je daar later in wil gaan werken. Het mogen geen twee vacatures zijn van hetzelfde beroep.<br><br>Deze opdracht wordt op school uitgedeeld. Je maakt deze opdracht aan de hand van de checklist die je van de docent bij de opdracht ontvangt. Na inlevering binnen de gestelde tijd krijg je feedback en daarna lever je de opdracht definitief in. ***De opdracht is een onderdeel van het LOB portfolio.*** | | Portfolio LOB | Afsluiten met voldaan | Nee |
| Leerjaar 4 | **EC/K5A[1)]Arbeid en productie** | Hoofdstuk 1 **Werken voor de winst**<br>Je maakt opdrachten, leert de lesstof behorende bij hoofdstuk 1 en sluit af met een toets<br>• Waar mensen werken en wat er nodig is om te kunnen produceren<br>• Over de verkoopopbrengst van een winkelbedrijf en over de indeling van de verkoopopbrengst in inkoopwaarde en brutowinst<br>• Over de bedrijfskosten in het winkelbedrijf en leer je hoe een winkelier zijn nettowinst of zijn nettoverlies uitrekent<br>• Hoe winkeliers de prijzen uitrekenen die op hun prijsstickers staan<br>• Hoe een ondernemer meer nettowinst kan maken met zijn bedrijf.<br>• Welke keuzes ondernemers maken als het gaat om het milieu | 412 | Schriftelijk 50 minuten | 1 | ja |

| SKILLS vmbo | Programma van Toetsing en Afsluiting 2026-2027 | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Vak: Economie [2025-2027]**<br>**Niveau: Kader**<br>**Leerjaar: 4** | | | | | | |
| **periode** | **Eindtermen/deeltaken:**<br>*Wat moet je kennen en kunnen?* | **Inhoud onderwijsprogramma**<br>*Wat ga je hiervoor doen?* | **PTA-Code[2)]** | **Toetsvorm / duur** | **Weging** | **Herkansing ja/nee?[3)]** |
| **Voor een volledige uitwerking van de eindtermen zie :** ECONOMIE VMBO | | | | | | |
| Leerjaar 4 | **EC/K5A[1)]Arbeid en productie** | Hoofdstuk 2 **Productie en technologie**<br>Je maakt opdrachten, leert de lesstof behorende bij hoofdstuk 2 en sluit af met een toets<br>• Over arbeidsverdeling en de gevolgen daarvan<br>• Hoe je de arbeidsproductiviteit uitrekent<br>• Waardoor de arbeidsproductiviteit stijgt<br>• Waardoor technische vernieuwing wordt gestimuleerd<br>• Wat er in een bedrijf verandert door nieuwe technologie<br>• Over de gevolgen van innovatie in Nederland | 413 | Schriftelijk 50 minuten | 1 | ja |
| Leerjaar 4 | **EC/K5A[1)]Arbeid en productie** | Hoofdstuk 3 **Werkloos**<br>Je maakt opdrachten, leert de lesstof behorende bij hoofdstuk 3 en sluit af met een toets<br>• Over vraag en aanbod op de arbeidsmarkt<br>• Over de verschillende vormen van werkloosheid en hun oorzaken<br>• Hoe de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven invloed heeft op de werkgelegenheid in Nederland<br>• Welke invloed de bestedingen hebben op de werkloosheid<br>• Over de kansen op werk op de arbeidsmarkt<br>• Wat de overheid kan doen tegen werkloosheid<br>• Over de verdeling van arbeidsplaatsen over mannen en vrouwen en over mensen met een Nederlandse achtergrond en mensen met een migratieachtergrond | 414 | Schriftelijk 50 minuten | 1 | ja |

| SKILLS vmbo | Programma van Toetsing en Afsluiting 2026-2027 | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Vak: Economie [2025-2027]**<br>**Niveau: Kader**<br>**Leerjaar: 4** | | | | | | |
| **periode** | **Eindtermen/deeltaken:**<br>*Wat moet je kennen en kunnen?* | **Inhoud onderwijsprogramma**<br>*Wat ga je hiervoor doen?* | **PTA-Code[2)]** | **Toetsvorm / duur** | **Weging** | **Herkansing ja/nee?[3)]** |
| **Voor een volledige uitwerking van de eindtermen zie :** ECONOMIE VMBO | | | | | | |
| Leerjaar 4 | **EC/K/7[1)] Internationale ontwikkelingen** | Hoofdstuk 4 **Nederland in de wereld**<br>Je maakt opdrachten, leert de lesstof behorende bij hoofdstuk 4 en sluit af met een toets<br>• Waarom de aankoop van producten uit het buitenland zo belangrijk is voor Nederland<br>• Waarom de export belangrijk is voor Nederland<br>• Over de internationale handel en samenstelling van de Nederlandse import en export<br>• Over het vrije verkeer van goederen, diensten, kapitaal en personen in de Europese Unie<br>• Dat bij internationale handel niet altijd in Euro's wordt afgerekend, maar ook in vreemd geld<br>• Over de landen die de Euro als munt hebben<br>• Over de handel tussen de Europese Unie en de rest van de wereld | 415 | Schriftelijk 50 minuten | 1 | ja |
| Leerjaar 4 | **EC/K/7[1)] Internationale ontwikkelingen** | Hoofdstuk 5 **Samen in de wereld**<br>Je maakt opdrachten, leert de lesstof behorende bij hoofdstuk 5 en sluit af met een toets<br>• Waarom de aankoop van producten uit het buitenland zo belangrijk is voor Nederland<br>• Waarom de export belangrijk is voor Nederland<br>• Over de internationale handel en samenstelling van de Nederlandse import en export<br>• Over het vrije verkeer van goederen, diensten, kapitaal en personen in de Europese Unie<br>• Dat bij internationale handel niet altijd in Euro's wordt afgerekend, maar ook in vreemd geld<br>• Over de landen die de Euro als munt hebben<br>• Over de handel tussen de Europese Unie en de rest van de wereld | 416 | Schriftelijk 50 minuten | 1 | ja |

| SKILLS vmbo | Programma van Toetsing en Afsluiting 2026-2027 |
|---|---|

## Vak: Economie [2025-2027]
## Niveau: Kader
## Leerjaar: 4

| periode | Eindtermen/deeltaken:<br>*Wat moet je kennen en kunnen?* | Inhoud onderwijsprogramma<br>*Wat ga je hiervoor doen?* | PTA-Code[2)] | Toetsvorm / duur | Weging | Herkansing ja/nee?[3)] |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Voor een volledige uitwerking van de eindtermen zie :** ECONOMIE VMBO | | | | | | |

**Berekening eindcijfer schoolexamen:**

$$\frac{\sum \text{(cijfer x weging)}}{\text{Totale weging}} = \text{eindcijfer SE}$$

**Bijzonderheden:**

- K/1 Oriëntatie op leren en werken wordt afgetoetst op basis van het LOB PTA. De leerling bouwt een vakoverstijgend loopbaandossier op
- K/2 Basisvaardigheden en K/3 Leervaardigheden worden in de beoordeling van alle PTA toetsen meegewogen
- Burgerschap is een vast opgenomen onderdeel in het PTA waarbij de leerlingen onder andere hun mogelijke betrokkenheid ten aanzien van vraagstukken die binnen deze leergebieden spelen, verkennen.
- [1)] Deze exameneenheid wordt ook in het centraal examen getoetst
- [2)] PTA-code is de toetsnaam en is ook de code voor de cijferkolom in Magister
- [3)] Wel/niet herkansbaar binnen de afspraken uit de herkansingsregeling van de school **[Artikel 50: Herkansingsregeling schoolexamen VMBO examenreglement, deel B**]
- Van alle afgenomen toetsen per onderwijsblok mag maximaal 1 herkansbare toets herkanst worden
- Tenzij anders aangegeven, is de toetsvorm van de herkansing gelijk aan de oorspronkelijke toetsvorm.
- De herkansingen dienen in principe plaats te vinden in de periode voorafgaand aan de volgende SKILLSweek
- Bij twee eenjarige PTA's is eindcijfer leerjaar 4 het resultaat van het doorlopend gemiddelde van leerjaar 3 en 4